



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 08 Mart 2024
Sayı: 621

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.


Gülizar BİÇER KARACA
TBMM Başkanvekili
Denizli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 11-3-2024	Esas No: 2/2068



T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
0 8 Mart 2024
Numara:

0 8 Mart 2024
1395005

GENEL GEREKÇE

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün Ulusal Engelli Veri Sistemi güncel verilerine göre; Türkiye'de sisteme kayıtlı ve hayatta olan 1.414.643'ü erkek ve 1.097.307'si kadın olmak üzere 2.511.950 engelli olduğu, ağır engelli kişi sayısının ise 775.012 olduğu ifade edilmiştir. Bakanlığın 2023 yılı içerisindeki raporları incelendiğinde, veri sistemine kayıtlı engelli sayılarının aynı olduğu tespit edilmiştir. Diğer bir ifadeyle, Bakanlığın açıkladığı engelli yurttaş sayısının değişmediği görülmüştür.

TÜİK'in 21 Aralık 2023'te yayınladığı Sosyal Koruma İstatistikleri (2022) raporuna göre; 2022 yılında sosyal koruma harcaması adı altında 1 trilyon 257 milyar 763 milyon TL harcaması yapıldığı, toplam harcamanın gayri safi yurtiçi hasılaya oranının ise yüzde 8.4 olduğu, emekli ve yaşlılara yüzde 3.8, hastalık ve sağlık bakımına ise yüzde 2.6 pay ayrıldığı, sosyal koruma kapsamında emekli/yaşlı, dul/yetim, ve engelli/malul maaşı alan kişi sayısının ise 2022 yılında 14 milyon 851 bin kişi olduğu ifade edilmiştir. Yardım alan kişiler incelendiğinde; emekli/yaşlı maaşı alan kişi sayısının 10 milyon 403 bin, engelli/malul maaşı alan kişi sayısının 858 bin, dul/yetim maaşı alan kişi sayısının ise 4 milyon 54 bin olduğu görülmüştür. Tablolar incelendiğinde; emekli ve yaşlı kriterlerinin aynı kapsamda hesaplanması nedeniyle, sosyal güvenlik hizmeti ile sosyal koruma hizmetinin kapsamı gri bir alana taşınmıştır. Nitekim Sosyal Güvenlik Kurumu'nun güncel verileri incelendiğinde; Türkiye'de 2022 yılında 13.9 milyon emekli olduğu ve toplam maaş ödemelerinin 668 milyar 800 milyon Lira olduğu; gayri safi yurtiçi hasılanın yüzde 4.46'sına denk geldiği görülmüştür. 2023 yılında ise Ekim ayı itibarıyla 15.9 milyon emekli olduğu görülmüştür.

Aylıklarının yıllara göre gayri safi yurtiçi hasılaya göre oranı incelendiğinde ise, 2003 yılında yüzde 5.33, 2009 yılında yüzde 6.82, 2016 yılında yüzde 7.05'e yükselmiş iken, 2021 yılında yüzde 5.21'e, 2022 yılında ise yüzde 4.46'ya gerilediği görülmüştür.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü güncel (Ekim 2023) verilerine göre; Türkiye'de 756.002 kişiye yaşlılık aylığı olarak 1 milyar 789 milyon Lira ödeme yapılmıştır. 2002 yılında yaşlılık aylığı alan kişi sayısı ise 746.468'dir.

Tüm veriler incelendiğinde; yaşlılık aylığının asgari ücret tutarına çıkartılması durumunda, bütçeye oluşturacağı yükün gayri safi milli hasılaya yüzde 0.5'ten daha az olacağı öngörülmüş, açıklanan nedenlerle engelli aylıklarına yapılan iyileştirme ile birlikte memur katsayısı ile hesaplanan maaşların net asgari ücret tutarına yükseltilmesi işbu teklifle amaçlanmıştır.



MADDE GEREKÇELERİ

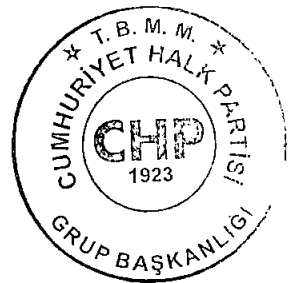
MADDE 1- Madde ile, kanuna göre muhtaçlık hali devam ettiği sürece aylık bağlananlara ödenen tutarın net asgari ücret seviyesine yükseltilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Madde ile, ilgili mevzuat çerçevesinde başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde engelli sayılanlara ödenen aylık tutarlarının net asgari ücret seviyesine yükseltilmesi,

18 yaşını tamamlamamış ve ilgili mevzuat çerçevesindeki sağlık kurulu raporuyla engelli oldukları kanıtlanmış durumundaki engelli yakınının bakımını üstlenenlere ödenen aylık tutarlarının net asgari ücretin 2/3'ü seviyesine yükseltilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.



**65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK
VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasındaki “(4.387) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda” ibaresi “net asgari ücret tutarında” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 2022 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendindeki “(4.860) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda” ibaresi “net asgari ücret tutarında” şeklinde, (b) bendindeki “(3.240) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda” ibaresi, “net asgari ücretin 2/3 ü tutarında” şeklinde, ikinci fıkrasındaki “(3.240) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda” ibaresi “net asgari ücretin 2/3 ü tutarında” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

